

[Finansministeren.]

Hos det ærede Medlem Hr. P. Munch ligger i Grunden det samme, idet han forsvare den nuværende Formuebeskatning. Kun er det ærede Medlem Hr. P. Munchs Tanker undertiden endnu i en vis Foster-tilstand, forhaabentlig med udmærkede Udviklingsmuligheder, men dog i en Foster-tilstand, medens Tanken hos det mere filosofisk anlagte ærede Medlem Hr. Borgbjerg er tænkt helt igennem, og med det Mod, der udmærker ham, er han heller ikke bange for at udtale, hvad denne Tanke er. Det er altsaa det, vi skal have frem. Ja, jeg vil her minde om det bekendte Fyndord af den udmærkede Digter Jeppe Aakjær i et af de skønne Digte, han har skrevet til Værn for Heden. Der beder han os tænke paa, at det maa ikke være ens altsammen, og dør bruger han dette Ord: „Det Land er fattigt, som er lutter Have“. Jeg vil anvende dette Ord her og sige: Det Land er fattigt, som er lutter Husmandsbrug. Jeg tænker ikke her særlig paa de æstetiske Værdier, skønt ogsaa dør gælder det, men jeg tænker i meget høj Grad paa de økonomiske. Det er ikke Idealet her gennem vor Skattelovgivning at tvinge f. Eks. vort Skovbrug bort fra den nuværende gode Drift. Vort Skovbrug kan umuligt fortsætte under disse Forhold; med en Afkastning paa 0,8 pCt. og med en Formueskat, der alene sluger mere end hele Udbyttet, er det umuligt. Vore Skove maa forfalde, men der vil maaske det ærede Medlem Hr. Borgbjerg sige: Ja vel, saa kan Staten købe dem billigt, og saa gaar de over til Statsbrug. Ja, dør har vi atter en af Konsekvenserne. Men det, som jeg tror er det rigtige, ogsaa paa Landbrugets Omraade her i Landet, er, at vel skal vi have Husmandsbrug, og vi skal have dem i stigende Omfang — og jeg tør vel sige, at jeg gennem min lange politiske Virksomhed altid har været fremskyndende, naar det drejede sig om at fremme Udstykningen og at fremme Oprettelsen af Husmandsbrug gennem Statens Støtte, det tror jeg, ingen vil nægte —, men at det alt sammen skulde være Husmandsbrug, det er ikke Idealet. Det rigtige er at have mange smaa Ejendomme, men ogsaa at have en ikke ringe Del mellemstore Ejendomme og en Del større Ejendomme. Hver har sin Plads i Landets Økonomi. Ærede Medlemmer behøver ikke en Gang at gaa saa langt tilbage, som det ærede Medlem Hr. Fraenkel gjorde, til 80erne, skønt ogsaa den Betragtning, han

fremkom med, var berettiget, vi behøver blot at gaa tilbage til Krigen og se, hvorledes vi vilde have klaret os den Gang, hvis det havde været Husmandsbrug alt sammen, hvis vi havde maattet undvære de større kornavlende Ejendomme. Nej, det er en saa forkert Socialpolitik som vel muligt ved Hjælp af Skatter at ville fremtvinge dette, foruden at man ganske simpelt, som jeg mange Gange har gjort opmærksom paa, jager Kapitalerne bort.

Og der er vel ogsaa andre Betragtninger, der gælder, end de rent økonomiske. Der maa vel ogsaa være en Smule Plads for Retfærdighedsbetragtninger. Jeg ved, at det ærede Medlem Hr. Borgbjerg holder Retfærdigheden højt i Ære, men hans Retfærdighedsfølelse er en Smule begrænset. Jeg har mange Gange iagttaget, at den omfatter med sand Glød den fagorganiserede Arbejder, men den hører allerede op udenfor Fagforeningernes Port, den hører allerede op overfor de ikke-fagorganiserede Arbejdere, og hvad skal saa en stakkels Kapitalist kunne vente sig? Men naar man nu ikke netop har denne specielle Retfærdighedsopfattelse, turde der dog maaske blive Ørenlyd for den Betragtning, at fordi en Mand har anbragt sin Formue i et større Landbrug eller Skovbrug, skal da ikke straks eller gradvis en enkelt Skat tage hele hans Indtægt eller største Delen af den fra ham. Er det retfærdigt? Er det noget, der kan forsvares? Jeg skal ikke nævne Eksempler, som ellers kunde være nærliggende for Medlemmerne af dette høje Ting, men vi ved jo alle sammen, hvordan det kan ligge: at Skatterne kan gøre en stor og veldrevet Ejendom ikke værd at have, ikke værd at overtage, endskønt Ejeren og hans Forgænger har levet beskeden og fornuftigt i enhver Henseende.

Jeg skal efter disse Bemærkninger, som jeg tror i det væsentlige strækker sig over de forskellige Udtalelser, der er fremkommet til mig, tage et Par enkelte Bemærkninger frem. Det er blevet ment, at det vilde forøge det administrative Apparat i saa høj Grad. Nej, det forøges netop ikke efter den Form, jeg har valgt, hvor det er de vedkommende selv, der skal indgive Begæring og selv skal angive deres Formueindtægt. Det vil efter Administrationens Skøn ikke behøve at forøge det administrative Apparat, skønt det naturligvis ikke lader sig nægte, at det kan skabe visse Vanskeligheder for Administrationen, som alt nyt kan.

Saa blev der ogsaa sagt baade af det